

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginus

Campidonaë, 1673

Dubium 5. An Regular. conscientiaë ducere debeat si non servat
constitutiones moderantes privilegia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

Congreg...
di a cath...
Episcop...
quoad cr...
promulg...
ularibus...
Episcop...
er confir...
regamur...
ut suis...
simon...
citatis...
uca pro...
varij...
evocatu...

- 15 Revocationes privileg. non obligant, nisi iuridicè notificatae.
- 16 Quod hæcenus non fuit factum.
- 17 Declarationem & constit. multitudo in multis confusionem circa privilegia.
- 18 Ubi revocatio aliqua non est recepta, non peccat, qui se ei non conformat.
- 19 Pauca verò revocationes privil. sunt receptæ.
- 20 Revocationes privil. factæ sunt ex falso fundamento. Et sunt inutiles ad finem intentum.
- 22 Per epicheiam potest credi non esse voluntatis Papæ, ut Regulares obediant revocationibus privil. sibi nim. ùm damnosis.
- 23 Quod habet locum etiam in privatis fratribus.

DUB. V.

PRO solutione hujus dubij supposita
in Papa summa potestate ad ferendas
leges, & in Regularibus absoluta obediendi obligatione ego pono sequentia fundamenta.

Primum, ad hoc, ut Constitutiones Sanctissimi, vel S. Congreg. moderantes, vel revocantes privilegia obligent, debent ferri & promulgari ad instar legum. Atque ideo quidquid Doctores exigunt in aliqua lege, ad hoc ut vim obligandi habeat, hoc totum requiritur in ejusmodi constitutionibus, nam & ipsæ sunt leges propriè dictæ.

Secundum. Ut lex aliqua obliget, debet esse justa ex 4. causis, ut cum D. Tho. docent Theologi 1. 2. quest. 96. ar. 4. Et cum Panor. Canonistæ in cap. Canonum. de const. Nempe ex parte efficientis, quia debet ferri à legitima potestate. Finalis quia ad bonum commune eorum pro quibus fertur formalis, quia debet esse rationalis, (quia ratio est anima legis.) Et materialis, quia debet esse de re tum honesta, tum possibili & facili. Quæ possibilitas & facilitas, ut ait Sor. lib. 1. de just. quest. 5. ar. 3. sumi debet ex subditorum ingenio & conditione, ut possibile hoc loco accipia-

Primum, ad hoc, ut Constitutiones Sanctissimi, vel S. Congreg. moderantes, vel revocantes privilegia obligent, debent ferri & promulgari ad instar legum. Atque ideo quidquid Doctores exigunt in aliqua lege, ad hoc ut vim obligandi habeat, hoc totum requiritur in ejusmodi constitutionibus, nam & ipsæ sunt leges propriè dictæ.

Secundum. Ut lex aliqua obliget, debet esse justa ex 4. causis, ut cum D. Tho. docent Theologi 1. 2. quest. 96. ar. 4. Et cum Panor. Canonistæ in cap. Canonum. de const. Nempe ex parte efficientis, quia debet ferri à legitima potestate. Finalis quia ad bonum commune eorum pro quibus fertur formalis, quia debet esse rationalis, (quia ratio est anima legis.) Et materialis, quia debet esse de re tum honesta, tum possibili & facili. Quæ possibilitas & facilitas, ut ait Sor. lib. 1. de just. quest. 5. ar. 3. sumi debet ex subditorum ingenio & conditione, ut possibile hoc loco accipia-

REGIA
VARIUM
ET
MENTARUM
REGILAS
ELLARIS
STOLICE
III
B

Regularis sibi conscientia ducere debeat,
servat Constitutiones Apostolicas,
vel S. Congreg. moderantes, vel re-
vocantes Privilegia.
Ad Art. 1. cit.
SUMMARIUM.
In Papa summa potestas ad leges ferendas; in
Regular. obediendi necessitas.
Constitutiones revocantes privileg. valeant,
si habeat omnes conditiones legis.
Ubi aliqua valeat, plures requiruntur condi-
tiones & quæ & seq.
Ignorantia, Inadvertentia & Oblivio excusat
transgressione legis.
Lex que se fundat in præsumptione, non obli-
gat.
Quod habet locum respectu Particularium.
Cognoscere legem cessat illa etiam respectu casus
privati aut Personæ private & 9.
Lex non obligat, quando aliunde habetur finis.
Vilipendit ad illum inutilis.
Leges non admittunt epicheiam.
Regulares sunt in possessione suorum privil. Et
nonquam tollentur sine causa.
Revocationes privil. sine justæ ex quatuor
causis.

accipitur pro eo quod non est difficile. Quod scitè explicavit Iſid in *can. erit. d. 4. vbi ait legem debere esse secundam naturam & consuetudinem.*

- 4 Tertium. Sicut lex non Promulgata nõ obligat, quia non fortitur suam naturam nisi in promulgatione. *can. in istu. d. 4. ita nec ignorata. Aut saltem ignorantia excusat, si non est penitus crassa & supina. cap. ut animarum de const. in 6. Sot. in 4. d. 13. quæst. 2 ar. 3. Valch. 1. 2. d. 148. cap. ult. Rodriq; in sum. to. 1. cap. 196. Armil. v. præceptum. Caiet. v. præcep. transgressio. Sylv. v. ignorantia. quæst. 5. num. 10. & v. inobediencia. num. 3. Et Navarr. in man. cap. 23. num. 59. Vbi dicit idem de inadvertentia vel oblivione. Cui subscribit Sanch. in sum. lib. 1. cap. 16. & Bonacina d. 2. de peccat. quæst. 8. p. 3.*
- 5 Quartum. Quamvis lex sit de se bona, si tamen non fuit usu recepta (etiam ex malitia subditorum) post legitimum tēpus & sufficiens ad præscriptionē, cessat, aut saltem non obligat successores illorum à quibus fuit (quamvis per abusum & malitiosè) repudiata. *Dominic. cap. in istu. d. 4. & cap. 2. de const. Felin. cap. 2. de treuga. Maior. in 4. d. 14. quæst. 4. Valent. 1. 2. d. 7 quæst. 5. p. 5 Salas de legib. d. 13. sect. 1. & 5 Less. lib. 2. de iust. cap. 22. dub. 13. Dried. lib. 1. de libert. Christ. cap. 1. conf. 2. Alor. à Castro Reginald. Navar. Filluc. Armill. & Alij.*
- 6 Quintum. Lex quæ se fundat in præsumptione non obligat, ubi constat de veritate in oppositum, *cap. inquisitioni. de sent. exc. Canonistæ cap. is qui fidem de spons. & Legistæ l. cum quis C. de iur. & fac. ignor.*
- 7 Quoddictum generale habet locum secundum DD. non tantum respectu communitatis, sed etiam personarum particularis ipsius, ut si lex prohibet aliquid propter periculum, quod in menon reperitur, nec etiam illa me obligat &c.

Sextum. Sicut cessante fine legis in verum cessat lex, si quando cessat in casu, nec quoad illum lex habet locum. *Abb. cap. quia. in insulis. de regul. Navar. 4. in rubr. de iudic. num. 74. Diana p. 1. q. 10. ref. 28. Lopez. Ledesim. & alij apud Palau. to. 1. tract. 3. c. 5. p. 1. Et similiter cessat respectu unius personæ, illa lege libera. Mendoza 2. 2. 10. 1. d. 74. & plures alij quos citat & sequitur Sot. in sum. v. lex. num. 18.*

Sept. Quando potest obtineri fructus tentus à lege, aut iam aliunde habentur non peccat, qui legem non servat. *Ab ab ex ea c. canonum de const. Archid. canonam d. 76. Gemin. & Prepos. eod. Ad hoc faciunt notata à Riminald cap. quæst. clesiarum. de const. & Panor. cap. quæst. probat. Quod quando aliquid præceptum vel prohibetur, non propter se, sed propter aliud, tunc præceptum vel prohibitio non obligat, si illud aliud habetur, cavetur sufficienter aliunde. Vnde notabilius dicunt, non sen per nos subditos teneri æqualiter ad legem, sed alios plus, alios minus, alios non ratione finis intenti ab illa.*

Octavum. Omnis lex humana ad epicheiam, seu quoad dispensationem illa, seu quoad cessationem illius obligationis. Vnde DD dicunt communiter quod quæ non potest servari sine incommodo, per epicheiam non obligat, idemque dico, de alijs casibus accidentibus.

Nonum. Lex, quæ est inutilis ad intentum, non obligat, quia ad nemo tenetur.

Decimum. Regulares sunt in personis suorum privilegiorum. Et illa præcedunt tanquam iura qualita, & honorum Monasteriorum & Ordinum, licet illa non acquirerint gratis. Ita

concederetur, posse Papam etiam sine causa illa tollere. Id tamen nunquam eveniret, nec eventurum putatur, cum regni prudenti regimini credito Sedi Apostolica, & operanti clave non erant.

His positis, posset quari ex fundamentis, an constitutiones moderantes vel revocantes privilegia sint iuste & a. causis ibi notatis. Nemp ex parte sua, an revocatio vel restrictio privilegiorum conducat ad bonum Regularium, & utilitatem communem fidelium, ad quorum favorem Regulares illis ordinantur. Ex parte causae materialis potest interrogari, an sublatis vel restrictis privilegijs facile sit fidelibus, omnis aetatis, omnis conditionis, devotis & duris, seu in peccato inveteratis recurrere ad Papam, vel ad Episcopos, pro Sacramentis, absolutionibus, dispensationibus, benedictionibus, & alijs ejusmodi sibi necessarijs. An inquam possint sic recurrere sine dispendio suae animae. An semper omnibus suppetant sumptus ad hoc necessarij? Ex parte veritatis efficientis nemo disputat de potestate legislativa Papae, at an haec itidem competat Cardinalibus non modo non disputatur, sed absolute negatur, solummodo potest esse controversia de constitutionibus quas faciunt habito verbo cum Sanctissimo, de quibus infra. Demum quantum ad causam formalem earundem constituitur, quae consistit in ratione debet ex praecedentibus cognosci, tunc enim constitutio dicitur rationabilis, & consequenter iusta & obligatoria, cum finis est iustus & materia bona, modo explicato.

(a) Cum jure Majestas Apostolica omnibus dominetur, soli tamen rationi subijci gloriatur Petr. Clu. lib. 4. ep. 19. ad innoc. 2.

livionis vel inadvertentia. Est norandum primò, quòd tam Sanctissimus, quam Eminentiss. Patres volunt, ut suis constitutionibus fides adhibeatur non caeco modo (sciunt enim Regulares non esse muta pecora) sed tunc cum eis seu ipsu originale alicujus exhibebitur, seu solum exemplar etiam impressum, modò manu Notarij publici & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae attestatum. Et ne fortè cum tempore ejusmodi constitutiones oblivioni tradantur, jubent iidem Sanctiss. & Patres Eminentiss. ut certis vicibus legantur in Refectorio vel Capitulo. At potest hic quari quomodo hoc observetur? Ad quod ego respondeo, quòd valde male, nam ego qui à pluribus annis porto jugum, & per bella praeiterita à patria extorris factus in diversis Provincijs sui, nec semel audivi tales lectiones, nisi in sacris Cassini & Lerini. insulae Monasterijs. Quid causa? sit alterius respondere. Quòd si 10. si 20. si 30. anni sufficiunt ad praescribendum contra legem, quid nunc dicemus de eiusmodi constitutionibus, & respectu Provinciarum transmontanarum, in quibus nunquam fuerunt lectae, nec legitime intimatae? Ponamus peccasse Praelatos qui neglexere illas recipere & publicare, at an jam ad illas obligantur Regulares? an illi peccant, si non servant, quod nunquam audierunt. (b) Nec sufficit, ut dicantur obligari, quòd fortè illas apud aliquos Authores legant, quia possunt dubitare de veritate, ut dicebam in dubio praeced. Sed requiritur, ut illis notificentur juridicè, puta à suis Praelatis. Praelatis verò authenticè secundum formam in illarum tenore expressam, quod tamè haec tenus non est factum, & sufficit (in

(b) Illius legis Praevicariotes non sumus, cujus Auditores nunquam fuimus. Ivo carnor. ep. 70.

REGIA
VULARIUM
ET
MENTARUM
REGILAS
ELLARUS
STOLICE
C III
B

Opinione aliquorum) ad hoc, ut dicatur non obligare.

- 17 Est secundo notandum ex eodem fundamento ejusmodi constitutiones, declarationes, decisiones, &c. esse in tanto numero, & tanta varietate, & tam diversè, imò tam contrariè nonnullas ab Authoribus allegari, tractari & explicari, ut vix sciat quis ad aliquid se determinare, & multò minùs queat semper presentes in mente habere, ut si fortè inadverteenter contra aliquam operetur, & utatur privilegio quod non scit, vel non recordatur esse revocatum, præsumendum sit Sum. Pontif. de sua benignitate supplere potestatem, quo graviora vitentur incommoda, præcipuè in absolutionibus & dispensationibus.
- 18 Ex quarto fundamento ego infero, quòd licet sufficeret qualiscunque notitia talium decretorum & undecunque habitata. Attamen si non inveniuntur usu recepta, in aliqua Provincia vel Congregatione certè nò poterit justè fieri scrupulus his, qui in illis habitant, si ea non servant.
- 19 Hic autem ego quero, an de facto sint recepta? ad quod ego respondeo, me valde dubitare saltem de Provincijs Transmontanis. Nam si ibi nec leguntur, quomodo possunt dici ab illis recepta, quin etiam praxis quotidiana contrarium demonstrat. Imò & de resistantia constat. An bene vel malè, non judico. Interim verò, an non tuti privati fratres, si se non conformant constitutionibus Pontificijs, quas sciunt non esse receptas, à suis Superioribus & Præcessoribus. Et singulis diebus aperte nonnullas obliquè alias violari conspiciunt.
- 20 Ex quinto, sexto, septimo, & nono fundamento quari potest, in quo fundentur constitutiones revocatorie privilegiorum, quemve finem habuerit. Sanctissimi

mus in eiusmodi revocationibus, Hic autem satis facilè potest intelligi ex contextu, & maxime præfatione ipsarum, quibus evidenter colligitur factas esse, ut tollantur abusus ab Ecclesijs, ut conservetur Episcopis sua Authoritas & debito officio. teneantur Regulares & pax firmetur inter ipsos Parochos & Episcopos. Hic autem ulterius querendum est, an ita sit, quòd de facto omnes Ordines regulares, omniumque Ordinum omnes Congregationes & fratres abstantur privilegijs, an verò sint suppositi falsò accusari apud Sanctissimum, quòri inquam potest, an sublatis vel extinctis privilegijs extinta sint omnia media inter Regulares & Episcopos? Anquam hæc revocatio vel moderatio beat tolerari, si inde novæ lites, novæque litium fomites suscitantur, & revocatio sit remedium idoneum comprimidictis litibus: An demum si aliqui Regularibus temerè privilegijs abstantibus, & contra Episcopos intumescantibus, alijs verò prudenter & ad salutem fidelium ac Dei gloriam referentibus, debita reverentia debitisque officijs, Prælatos Ecclesiæ manentibus, æquè sit, æqualiter omnes spoliare privilegij, fontes & fontes. An inquam spoliatio dicenda sit necessaria ad tollendos abusus non ortos, & ad reducendos ad officium hos, qui ab illo nunquam sciverunt.

Ex octavo fundamento de Episcopis hanc admittunt DD. propter præsumptam benignitatem Principis, qui præsumit permittere. Imò qui asseritur velle deesse ut in casu, in quo ipse dispensaret sua lege, vel quem si prævidisset ab excessu velle inquam, ut quoad tale casum cesset suæ legis obligatio, vel ea inferior dispense. Et secundum

...bus. Ha
...ligi ex
...ipiam
...factas
...lia, ut
...horitas
...gales
...ochos
...is qua
...omnes
...e Ord
...atres
...nt sup
...um qu
...is vel
...minia
...pos?
...derat
...es, no
...ur, &
...compr
...si aliq
...gij ab
...ntum
...ad fal
...entibus
...officij
...s, &
...re. pri
...quam
...a ad tol
...reduc
...nquam
...E. Ep
...pra
...ra. lu
...velle
...pensat
...let ab
...oad tal
...tio, vel
...ndim
...aucto

...hiores, quos ego citavi ubi de pote-
...sine absolvendi dixere, posse Confessa-
...m absolvere penitentem, quem non
...judicat expedire ad Episcopum remitti.
...hic ego quaro, si similiter Confessa-
...nus judicat non expedire penitentem
...nti Romam, potest ne uti opinione il-
...rum Doctorum. Ac rursus ego quaro,
...nde & ex quibus capitibus potest ratio-
...abiliter judicari, non expedite saluti
...penitentis, ut mittatur ad Episcopum
...vel Papam? An si timetur via periculū
...sutura fame? Si pravi detur peniten-
...tia, quamvis contritum, ob duritiam ta-
...men non iturum ad Papam neque ad E-
...piscopum &c.

Quaro autem iterum, si per epicheiam
concedit Papa vel Episcopus, ut absolva-
tur penitens à casu sibi reservato, potest
tunc doctrina trahi ad alias materias?
Uti si est damnosum alicui Ordini vel Mo-
nasterio intermittere usum alicujus pri-
vilegij licebit ne per Epicheiam inter-
pretari voluntatem Pontificis? & dicere
eum (non obstante quacunque revoca-
tione) concedere ut retineatur. Est enim
hoc aliud caput, ex quo DD. admittunt
epicheiam, ad liberandum aliquē ab ob-
ligatione legis, nempe si grave nimis est,
& diligendissimum illam servare. Et Ratio
fundamentalis est, quia inter ceteras cō-
ditiones ad legem requisitas una est, ut
sit facilis, & in commodum eorum, qui
sub ponitur; si igitur ex revocatione
privilegiorum non commodū, sed dam-
num resultat in Ordines regulares, pote-
runtne constitutiones revocatoria dici
habere naturam legis? vel Sanctissimum
non mittere per epicheiam, ut cū tan-
to in domino illas fervent; Item si admit-
tatur epicheia, quoad Ordines & Mona-
stera in communi, potestne admitti quo-
ad privatos fratres, ut si quis occulto Dei

D V B. VI.
*An utiles & conducentes Privilegiorum
Revocationes.*
Ad Articulum primum cit.
SUMMARIUM.

- 1 Ordines regul. orti sunt cum privilegiis.
- 2 Obiectiones contra eorum usum.
- 3 Ex triplici capite.
- 4 Et antiquae.
- 5 Primum Adversarium, quem passus est S. Bened. fuit Parochus.
- 6 Nec multò post eius facta Episcopi oppressere eius Ordinem.
- 7 Heresis suscitata contra Monachos, quod Sacramenta ab eis collata forent irrita,
- 8 Nova alia contra Mendicantes.
- 9 Vindicatis Monasteriis à suis Adversariis exercuerunt suam potentiam in eorum membra.
- 20 Insestatio Monasteriorum fuit occasio augendi eis privilegia.
- 11 Regulares sunt propugnaculum Sedis Apost. Et eius interest eos manuteneri.
- 12 Non expedit tollere Regularibus privilegia.
- 13 Probatur & seq.
- 19 Pontifices qui derogaverunt privilegia Regular. à Deo puniti. Item & Episcopus. 20. & 21.

REGIA
VLA RIVN
ET
MENTARUM
REGILAS
ELLARIS
STOLICE
C III
8

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN